

Dagthema: Leren luisteren

Overweging 2 juni – Marc van de Giessen

“... Wat is het religieuze referentiekader van De Duif?

We zoeken en weten weinig zeker.

De gemeenschap staat centraal, niet de voorganger.

We geloven dat religie scheidsmuren moet wegnemen. Iedereen is immers gelijk.

Iedereen die iets kan doen voor de Duif is uitgenodigd, maar niemand is verplicht.

In elke wereldgodsdienst zijn waarden die ons kunnen voeden.

Ons geloofsgoed staat nergens op papier, dat willen we niet ... ”

Eerste lezing uit Over de wenende woestijn van P. Neysters

Tweede lezing volgens Johannes 14:15-21

Openingsgebed

Aan God, de Enige en Eeuwige,
die Zijn woord in ons heeft gelegd.

Aan de ene Mens, de man van Nazareth,
onze tochtgenoot ten leven.

Aan de Geest die ons bijeen brengt,
onze wilskracht versterkt,
ons bezielt en inspireert,
dragen wij dit uur op.

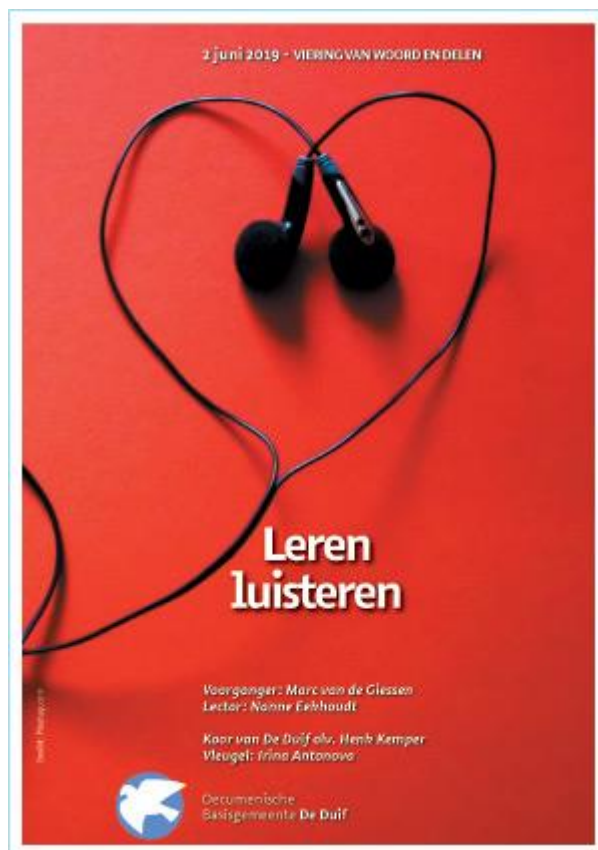
Dat we elkaar mogen ontmoeten,
bemoedigen en verrijken
op ons pad naar waarlijk leven.

Amen.

Lied *Huub Oosterhuis / Antoine Oomen*

I. Waarom wanneer uit welke luchtlaag,
uit hoe diep luchtledig werden wij
zo onbestaanbaar onontkoombaar ik en jij-
kant en overkant, woord, weerwoord, tij en
tegentij.

Dag van vandaag: vervreemd, hereigend
zoekgeraakt, hervonden, wie zijn wij?
Liefde ternauwernood te leven, ik en jij.
Liefde is geen woord voor dit nu hier verterend vuur.

Maar ooit, God weet uit welke aardlaag,
uit hoe diep versteende moederschoot,
zal Hij ons roepen en wij zullen nieuw en bloot
staan in morgenlicht, onstuitbaar vrij,
zo licht als Hij.

II. Waarom wanneer uit welke luchtlaag,
uit hoe diep luchtledig werden wij
zo onbestaanbaar onontkoombaar ik en Gij,
kant en overkant, woord weerwoord, tij en tegentij.

Dag van vandaag: vervreemd, hereigend
zoekgeraakt, hervonden, wie zijn wij?
Leven ternauwernood te harden ik en Gij.
Leven is uw woord voor dit nu hier verterend vuur.

Maar ooit, Gij weet uit welke aardlaag,
uit hoe diep versteende moederschoot,
zult Gij mij roepen, ik zal blakend nieuw en bloot
naast u staan in licht, onstuitbaar vrij
zo nieuw als Gij.

Welkom en inleiding

Lied

Huub Oosterhuis / Bernard Huijbers

K: Delf mijn gezicht op, maak mij mooi.

A: Delf mijn gezicht op, maak mij mooi.

K: Wie mij ontmaskert, zal mij vinden.

Ik heb gezichten, meer dan twee,
ogen die tasten in den blinde,
harten aan angst voor angst ten prooi.

A: Delf mijn gezicht op, delf mijn gezicht op,
maak mij mooi, maak mij mooi.

K: Delf mijn gezicht op, maak mij mooi.

A: Delf mijn gezicht op, maak mij mooi.

Wie wordt ontmaskerd, wordt gevonden,
en zal zichzelf opnieuw verstaan,
en leven, bloot en onomwonden,
aan niets en niemand meer ten prooi.

Delf mijn gezicht op, delf mijn gezicht op,
maak mij mooi, maak mij mooi.

Eerste lezing - Over de wenende woestijn *P. Neysters*

Een missionaris keek met interesse naar een van de Bedoeïen.

Steeds gaat hij languit op de grond liggen en drukt zijn oor in het zand van de woestijn.

Verbaasd vraagt de missionaris hem; 'Wat doe je daar toch?'

De Bedoeïen staat op en zegt: 'Vriend, ik luister hoe de woestijn weent,
ze zou graag een tuin willen zijn.'

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Ander, ouder, iemand in ons verborgen:
plotseling, opblaaierend vuur van visioenen,
aanshijn der aarde vernieuwend. (2x)

Rede, dwaasheid, hart, onbedwingbare
die ons weten doet wat wij niet weten,
wat onmogelijk is bij mensen en goden.

Ingepakt in wolken schoorvoetend gaan wij,
in onze handen klemmen wij wichelroeden,
spiegels en zwaarden.

En neerdrukt ons droefheid om het gedane,
om niet te keren woorden,
om wat groeide, om wat versteende, verwaaide.

Jij, nog naamloze, ademt ons open
en wekt in ons weerbarstig geheugen
wat wij zagen met onze vroegste ogen.

En doet ons gaan in tranen, maar ongebroken
door de nacht van de schepping
en houdt ons gaande naar een nieuwe geboorte:

blinde muren, zacht licht, water geworden
en aan de overzijde rozensteden
en de zang van de lijster.

Tweede lezing uit Johannes 14:15-21

In die tijd zei Jezus tot zijn leerlingen als je mij liefhebt, houd je dan aan mijn geboden. Dan zal ik de Vader vragen jullie een andere pleitbezorger te geven, die altijd bij je zal zijn: de Geest van de waarheid. De wereld kan hem niet ontvangen, want ze ziet hem niet en kent hem niet. Jullie kennen hem wel, want hij woont in jullie en zal in jullie blijven. Ik laat jullie niet als wezen achter, ik kom bij jullie terug. Nog een korte tijd en de wereld zal mij niet meer zien, maar jullie zullen mij wel zien, want ik leef en ook jullie zullen leven. Dan zul je begrijpen dat ik in mijn Vader ben, dat jullie in mij zijn en dat ik in jullie ben. Wie mijn geboden kent en zich eraan houdt, heeft mij lief. Wie mij liefheeft zal de liefde van mijn Vader en mij ontvangen, en ik zal mij aan hem bekendmaken.'

Overweging

Gelovig worden

Hoe zit dat toch, hè? Geloven. Hoe krijg je toegang tot het geestelijk pad? Om gelovig in de wereld te staan, moeten we ontvankelijk worden voor het heilige in het gewone leven. Maar hoe kan je leren om het sacrale in de profane werkelijkheid te zien?

Als eerste zullen we een bepaalde ontvankelijkheid moeten activeren. Ervoor openstaan, ernaar verlangen, je moet het als het ware willen horen en zien dat het mysterie in het leven van alledag aanwezig is en ons omvat.

Ten tweede is het nodig om een religieus referentiekader te bouwen. Zo kunnen we geloofsvisies uitbouwen, eigen maken en verdiepen. Als geloofsvisies worden aangereikt, dan kunnen we onze eigen ervaringen leren duiden. Net als symbolen en verhalen moeten worden uitgelegd voor we gevoelig worden voor de werking.

Verbeelding van en verwondering over de natuur bijvoorbeeld worden ons aangeleerd. Kijk eens....hoe bijzonder. Ook voor liefde tussen mensen. Je moet alle talen van liefde willen zien en horen. Zo ontwikkelt zich een gevoeligheid voor betekenisgeving en ontstaat een kritische en positieve levenshouding.

De geloofstaal speelt, droomt, vormt illusies en bewerkt onze gevoeligheid voor het geheim van het leven. De liederen vandaag zijn gekozen op hun mystieke lading. Veel teksten zijn nietszeggend als je er met een ongelovig oor naar luistert. De tekst maakt illusies wakker, wakkert verlangens aan, ontroert ...en nodigt ons uit om gelovig naar het leven te luisteren.

De huilende woestijn van de Bedoeïen

De missionaris in het verhaaltje is nieuwsgierig wat de Bedoeïen doet. Geen oordeel dat het raar is om je oor in het zand te leggen. Maar interesse hebben wat de man beoogt met zijn gedrag. De man die zijn oor te luisteren legt is een gelovig mens. Hij staat open voor de stem van de woestijn. Waarschijnlijk is dit van huis uit meegegeven. Hij luistert en hoort de woestijn huilen. De woestijn zou zo graag een tuin willen zijn.

De dorre zanderige woestijn heeft de potentie om tot groei te komen. Maar je moet het willen horen en zien. Het veronderstelt het geloof om in een ei een kuiken, in een twijg een tak en in de knop een bloem te zien. Dat moet je blijven inoefenen.

Jezus' belofte om bij ons te zijn

De perikoop van Jezus uit het Johannesevangelie kan op verschillende manieren gelezen worden. Jezus' liefde voor de mensen is voorwaardelijk. Als je van mij houdt en je aan mijn geboden onderwerpt, dan zal ik bij je zijn. Als je niet van mij houdt, dan zal ik je verlaten.

Er is ook een andere manier van lezen: op een verbeeldende wijze. Het veronderstelt een gelovige nieuwsgierigheid en aandacht.

Zo is ons geleerd dat we kunnen instappen in het Bijbelverhaal als toehoorder. Alsof Jezus tegen jou persoonlijk spreekt. Heb me lief, onderhoud mijn geboden en verhalen. Ik laat je niet alleen. Geef niet op. Ik zal door de Geest in jouw binnenste zijn. Als je mijn levensstijl volgt, mijn verhalen doorvertelt, zal ik bij jullie zijn en zullen jullie, mijn leerlingen, mijn droom waarmaken. Stel je open voor zijn Geest en... Hij is aanwezig in ons spreken, Hij wordt opgeroepen in ons handelen, wordt ontroerd door ons luisteren en huilt door onze tranen. En hoe mooi is dat! Als we ons openstellen voor zijn aanwezigheid, dan zijn we een beetje God voor elkaar. Dan lukt het ons.

Luisteren in De Duif

De Duif is een oefenplaats waar we de potentie van de woestijn een kans geven. Het oefenen in geloof om een kuiken in een ei, een tak in een twijg en de bloem in de knop te zien. En als het je aan geloof ontbreekt, sta dan toe dat iemand anders gelooft in jouw naam.

We oefenen om ontvankelijk te zijn voor de wereld om ons heen. Om het goede en heilige te blijven zien. Om een bewustzijn te activeren dat ons gevoelig maakt voor de paradox van het leven. Zo laat Jezus ons kennis maken met het Rijk Gods. Als een nieuwe werkelijkheid die in ons leeft.

Wat is het religieuze referentiekader van De Duif? We zoeken en weten weinig zeker. De gemeenschap staat centraal, niet de voorganger. We geloven dat religie scheidsmuren moet wegnemen. Iedereen is immers gelijk. Iedereen die iets kan doen voor de Duif is uitgenodigd, maar niemand is verplicht. In elke wereldgodsdienst zijn waarden die ons kunnen voeden. Ons geloofsgoed staat nergens op papier, dat willen we niet. Binnen dit referentiekader groeien wij in geloof.

Met de troost: "Ik laat jullie niet als wezen achter, ik kom bij jullie terug. Nog een korte tijd en de wereld zal mij niet meer zien, maar jullie zullen mij wel zien, want ik leef en ook jullie zullen leven."

Gelovig worden is naast het individueel bewandelen van een geestelijk pad vooral een collectieve bewustwording. We hebben elkaar nodig om het te duiden. Ook in jou schuilt heiligheid. Ook jij bent een drager van het sacrale en helpt zo de ander te groeien in geloof.

Moge het zo zijn

Pianomuziek

Geloofsbelijdenis

God van het leven, die vreugde vindt in ieder mens,
je bent zorgzaam en je laat ons niet in de steek.
Ik geloof in je.

Jezus, ons rolmodel, die mij laat zien wie God is,
je vraagt aan ons om rechtop te staan.
Ik geloof in je.

Heilzame Geest, ik geloof in je.
Je openbaart je op onverwachte momenten als wijsheid in mensen die weten wat goed is om te doen. Ik geloof dat jouw kracht zich in mij kan openbaren.

Ik geloof in onze gemeenschap van mensen,
die durven zoeken en durven vieren dat ze jou vinden, God van het leven.

Intenties die werden opgeschreven

Tafellied

Huub Oosterhuis / Bernard Huijbers

voorzang:

Die naar menselijke gewoonte
met een eigen naam genoemd werd
toen hij in een ver verleden
werd geboren, ver van hier,

allen: die genoemd werd: Jesjoe, Jezus,
zoon van Jozef, zoon van David,
zoon van Jesse, zoon van Juda,
zoon van Jacob, zoon van Abram,
zoon van Adam, zoon van mensen,
die ook zoon van God genoemd wordt,
heiland, visioen van vrede,
licht der wereld, weg ten leven,

levend brood en ware wijnstok,
die, geliefd en onbegrepen,
werd bewaard in taal en teken
als een eeuwenoud geheim,
als een wachtwoord dóórgegeven,
als een vreemd vertrouwd verhaal,
die een naam in mijn geheugen,
die de stem van mijn geweten,

die mijn waarheid is geworden:
hem gedenk ik hier en noem ik,
als een dode die niet dood is,
als een levende geliefde,
die gekozen heeft te leven
voor de armsten van de armen,
helpman, reisgenoot en broeder
van de allerminste mensen,

die, ten dage dat hij rondging
door de dorpen van zijn landstreek,
mensen aantrok en bezielde,
hen verzoende met elkaar,
die niet steil en ongenaakbaar,
niet hooghartig, als een heerser,
maar in knechtsgestalte leefde,
die zijn leven voor zijn vrienden

voorzang:

prijsgaf, door een vriend verraden,
die, getergd tot op het kruis,
voor zijn vijand heeft gebeden,
die, van God en mens verlaten
is gestorven als een slaaf.

allen: Die gestrooid is in de akker
als het kleinste van de zaden,
die daar wacht een lange winter
in de stilte van de dood,
die als graan geoogst zal worden,
die als brood gedeeld wil worden,
om in mensen mens te worden,
die, verborgen in zijn god,

onze vrede is geworden,
onze ziel tot rust gekomen,
die ons groet vanuit zijn verte,
die ons aankijkt van dichtbij.
Als een kind, een vriend, een ander,
hem gedenk ik hier, hem noem ik
en beveel hem bij je aan,
als je levende geliefde,

voorzang:
als de mens die naast je is.

Nodiging en Breken en delen van brood en wijn

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Dat een nieuwe wereld komen zal
waar brood genoeg –
en water stroomt voor allen.
Daar bouwen wij veilige buurten
wonen dooreen in wijken van vrede
in schaduw van bomen.

Geen kinderen zullen daar sterven
oude mensen maken hun dagen vol
en jonge mensen zullen daar pas
op hun honderdste sterven.
Wij zullen niet voor de leegte zwoegen
geen kinderen baren voor de verschrikking.
De wolf en het lam
zullen weiden tezamen:
wij leren de oorlog af.

Dat een nieuwe wereld komen zal
waar brood genoeg –
en water stroomt voor allen.

Slotgedachte

Hier het verhaal van een docent die zijn college begon met een biljet van twintig euro omhoog te steken en vervolgens de vraag stelde, wie wil deze twintig euro?

Verschillende handen gingen de hoogte in, maar de docent zei, voor ik het weggeef, moet ik eerst nog even iets doen. Als een wilde begon hij het papiertje te verfrommelen en vroeg vervolgens, iemand die deze twintig euro nog wil? Dezelfde handen gingen de lucht in. Hij gooide het propje tegen de muur, liet het op de grond vallen, trapte het weg, ging erop staan stampen, en opnieuw liet hij het biljet zien dat nu helemaal vies en verkreukeld was.

Hij herhaalde zijn vraag en dezelfde handen gingen de lucht in. Jullie mogen dit nooit vergeten, zei de docent toen, wat ik ook met dit geld doe, het blijft een biljet van twintig euro. In ons leven krijgen we klappen, worden we in een hoek getrapt, mishandeld, beledigd, maar toch blijven we evenveel waard.

Onze Vader

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd;
uw koninkrijk kome;
uw wil geschiede op aarde, zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid. Amen.

Slotlied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.
In mijn letters staat geschreven
dat alleen de geest doet leven.
Licht en adem is de geest.
Daarom ben ik neergeschreven:
dat je zonder angst zult leven
wat je leest.

Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.
Wou je leven met zovelen,
hier op aarde, moet je delen:
licht en adem, geld en goed.
Wie maar leeft om meer te krijgen
die zal sterven aan zijn eigen
overvloed.

Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.
Mozes heeft de weg gewezen,
hoor de woorden der profeten:
licht en adem zal er zijn.
Als je mens wordt zoals Jezus.
Liefde als een mens aanwezig,
wijn van liefde, brood des levens, zoals hij.

Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.-
Niemand weet hoe jij moet leven,
nergens staat het opgeschreven,
liefde tegen liefdespijn,
vriendschap tegen duizend vrezen,
zoet dat bitter kan genezen,
mens voor mensen, recht en vrede,
licht en adem, heel veel leven,
mag je zijn.

Vrouw, waar is je broer?
mens, waar is je zusje?
't Meeste van een mensenleven
wordt het minste opgeschreven:
hoe zij trouw zijn aan elkaar.
Lijden, sterven, liefde leren,
zouden wij dat ook proberen,
werd het waar.

Zegenbede

De Eeuwige schenke jou
de behoedzaamheid van zijn handen,
de goedheid van zijn ogen,
de glimlach van zijn mond,
de vastheid van zijn stappen,
de vrede van zijn woorden,
de warmte van zijn hart,
de wilskracht van zijn geest,
het geheimenis van zijn aanwezigheid.

In de naam van God – Ik zal er zijn
in de naam van Jezus – Hebt elkander lief
in de kracht van de Geest
die het aangezicht van deze aarde zal vernieuwen.

